

prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud: S. Aramă)

instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: G. Colev, Șt. Starciuc, A. Curdov)

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dimtact-Agro”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Galațanu Prod” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Dimtact-Agro”, lui Valentin Negru și Allei Negru cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 01 martie 2018, SRL „Galațanu Prod” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Dimtact-Agro”, lui Valentin Negru și Allei Negru cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 31 ianuarie 2015 între SRL „Galațanu Prod” și SRL „Dimtact-Agro” a fost încheiat contractul nr. 3, prin care SRL „Galațanu Prod” a acordat SRL „Dimtact-Agro” finanțare sub formă de materiale necesare pentru recoltarea producției agricole și SRL „Dimtact-Agro” s-a obligă să le restituie, iar pe de altă parte SRL „Dimtact-Agro” s-a obligat să realizeze SRL „Galațanu Prod” producție agricolă.

În baza contractului nr. 3 din 31 ianuarie 2015, în perioada 20 martie 2015 – 26 mai 2015, SRL „Galațanu Prod” a livrat bunuri materiale în sumă totală de 295001,20 lei, fapt confirmat prin facturile fiscale semnate și ștampilate de ambele părți.

De asemenea, în cadrul contractului nr. 3 din 31 ianuarie 2015, SRL „Dimtact-Agro” a livrat reclamantei producție agricolă în sumă totală de 1044467,00 de lei, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale semnate și ștampilate de ambele părți.

A menționat că producția agricolă livrată conform facturii fiscale seria JB nr. 2865374 din 09 iulie 2015, a fost achitată integral de către SRL „Galațanu Prod”, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 381 din 14 iulie 2015, iar cea livrată conform facturii fiscale seria JB nr. 2865376 din 16 iulie 2015, a fost achitată parțial, adică din suma de 328 845,00 de lei a fost achitată doar suma de 250000,00 de lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 392 din 17 iulie 2015.

Reclamanta a mai indicat că pe parcursul anului 2015, SRL „Get Premium”, ca creditor, SRL „Dimtact-Agro”, ca debitor și SRL „Galațanu Prod”, ca nou debitor, au semnat 6 contracte de preluare a datoriei, în urma cărui fapt datoria SRL „Dimtact-Agro” față de SRL „Galațanu Prod” s-a majorat cu suma de 337300,00 de lei.

De asemenea, a indicat că începând cu luna septembrie 2015, SRL „Dimtact-Agro” a transmis în arendă și a prestat servicii reclamantei SRL „Galațanu Prod”, în sumă totală de 65 852,70 de lei, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale semnate și ștampilate de ambele părți.

La data de 01 și 30 septembrie 2015, SRL „Excudanc”, ca cedent, SRL „Dimtact-Agro”, ca debitor cedat și SRL „Galațanu Prod”, ca cesionar, au semnat contractele de cesiune a dreptului de creanță nr. 4 și respectiv nr. 5.

Urmare a încheierii acestor contracte, datoria SRL „Dimtact-Agro” față de SRL „Galațanu Prod” s-a majorat cu suma de 213 965,40 de lei.

Ulterior, la data de 29 septembrie 2015, SRL „Galațanu Prod” a livrat SRL „Dimtact-Agro” marfă în sumă totală de 142 495,27 de lei, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale semnate și ștampilate de ambele părți, în sumă de 49 385,10 de lei.

Astfel, având în vedere tranzacțiile economico-juridice complexe, realizate în anul 2015, la data de 31 decembrie 2015 datoria pârâtei față de reclamantă constituia suma de 564 765,90 de lei.

A mai invocat reclamanta că la data de 03 decembrie 2015, SRL „Galațanu Prod” și SRL „Dimtact-Agro” au încheiat contractul nr. 4/12/2015, potrivit căruia, pe de o parte SRL „Galațanu Prod” acordă SRL „Dimtact-Agro” finanțare sub formă de materiale necesare pentru recoltarea producției agricole, iar SRL „Dimtact-Agro” s-a obligat să le restituie, iar pe de altă parte SRL „Dimtact-Agro” s-a obligat să vândă SRL „Galațanu Prod” producție agricolă, iar SRL „Galațanu Prod” s-a obligat să o recepționeze și să achite prețul stabilit.

De asemenea, la data de 29 iunie 2016, SRL „Galațanu Prod”, ca cedent, SRL „Dimtact-Agro”, ca debitor, și SRL „Imperial Invest”, ca cesionar, au semnat contractul de cesiune a dreptului de creanță nr. 7.

Urmare a semnării contractului menționat, datoria SRL „Dimtact-Agro” față de SRL „Galațanu Prod” s-a micșorat cu 192 709,50 lei.

Prin urmare, având în vedere tranzacțiile economice complexe, realizate în anul 2016 între SRL „Dimtact-Agro” și SRL „Galațanu Prod”, datoria finală a pârâtului față de reclamant constituia suma de 286 356,45 de lei.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, în adresa SRL „Dimtact-Agro” a fost expediată somația din 07 octombrie 2016, prin care SRL „Galațanu Prod” a solicitat achitarea în termen de 7 zile calendaristice de la recepționare, a datoriei restante în sumă de 286 356,45 de lei și a atenționat pârâtul asupra consecințelor juridice ce vor surveni în caz că solicitările din somație nu vor fi satisfăcute.

Prin răspunsul la somația din 07 octombrie 2016, pârâtul a refuzat executarea obligației, motivând că suma datorată constituie doar îmbunătățiri ale bunurilor imobile, stipulând că nu și-a manifestat acordul la efectuarea acestora.

A invocat că absolut toate actele din care izvorăște datoria au fost contrasemnate de către pârât, mai mult, sumele de 100 000 de lei și 113 965,4 de lei au fost recunoscute inclusiv prin semnarea contractelor de cesiune, prin care pârâtul și-a asumat obligația de a achita obligația cesionată, deci, pârâtul și-a manifestat acordul la toate raporturile juridice ce au avut loc între părți.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor și naturii datoriei solicitate, SRL „Galațanu Prod” a solicitat încasarea în mod solidar din contul copârâților SRL „Dimtact-Agro”, Valentin Negru și Alla Negru a sumei în mărime de 368 443,44 de lei și cheltuielilor de judecare a cauzei, iar prin cererea din 11 ianuarie 2019, de concretizare a pretențiilor, SRL „Galațanu Prod” a solicitat încasarea din contul SRL „Dimtact-Agro” datorია în mărime de 286 356,45 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 66 516,97 lei și cheltuielilor de judecare a cauzei.

Prin hotărârea Judecătoriai Cimișlia, sediul Central din 08 august 2019 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Galațanu Prod” împotriva SRL „Dimtact-Agro”, lui Valentin Negru și Allei Negru cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 09 septembrie 2019 SRL „Galațanu Prod” a depus cererea de apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de SRL „Galațanu Prod” și încasarea sumei de 369 193,44 de lei, constituită din datoria de bază de 286 356,45 de lei, dobânda de întârziere de 66 516,97 lei, taxa de stat în mărime de 10 586 de lei, cheltuieli de asistentă juridică 5000 de lei și cheltuielile judiciare (traducerea actelor în limba de stat) în sumă de 750 de lei, precum și suma de 7 940 de lei ca taxă de stat pentru depunerea cererii de apel.

Prin decizia din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a admis apelul declarat de SRL „Galațanu Prod”; s-a casat integral hotărârea Judecătoriai Cimișlia, sediul Central din 08 august 2019, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Galațanu Prod” împotriva SRL „Dimtact-Agro”, lui Valentin Negru și Allei Negru cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. S-a încasat din contul SRL „Dimtact-Agro” în beneficiul SRL „Galațanu Prod” cu titlu de datorie suma de 286 356,45 de lei, cu titlu de dobânda de întârziere suma de 66 516,97 lei, taxa de stat în sumă de 18 526 de lei, achitată în prima instanță și la apel și cheltuieli judiciare în sumă de 750 de lei.

Prin decizia suplimentară din 04 martie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a admis cererea SRL „Galațanu Prod” și s-a încasat de la SRL „Dimtact-Agro” în beneficiul SRL „Galațanu Prod” cheltuielile de acordare a asistenței juridice în mărime de 5 000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, prin prisma art. 512, 514, 556, 572, 909 Cod civil (în vigoare în perioada de referință), a concluzionat ca fiind eronată soluția primei instanțe de respingere a acțiunii.

În contextul dat, Colegiul a reținut că prima instanță greșit a considerat că pretențiile formulate în acțiune, în întregime, rezultă din clauzele contractului de locațiune din 01 septembrie 2015.

Colegiul a învederat că, în speță, cert este stabilit că în baza contractelor de cesiune a dreptului de creanță nr. 3 și nr. 4 din 01 septembrie 2014 și din 30 septembrie 2014, SRL „Galațanu Prod” a substituit SRL „Excudanc” în drepturile ce decurg în creanțele pe care SRL „Dimtact-Agro” le-a avut față de ultima, fiind îndreptățită a pretinde executarea obligațiilor la solicitare, ceia ce a și întreprins prin înaintarea somației.

Astfel, somația a fost expediată SRL „Dimtact-Agro” la data de 07 octombrie 2016 (vol. I, f.d. 73), iar prin răspunsul la somația din 07 octombrie 2016, SRL „Dimtact-Agro” a indicat că ultimul nu poartă nici o răspundere asupra acestei

sume de bani ce s-a format în urma îmbunătățirilor aduse bunului imobil ce formează obiectul contractului de arendă, nefiind menționat nimic despre obligația ce rezultă din contractele de cesiune a dreptului de creanță. (vol. I, f.d.74)

De asemenea, Colegiul a reținut că atât pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, cât și în instanța de apel, poziția pârâtei s-a axat doar pe invocarea tardivității acestor pretenții ale reclamantei, cu referire la art. 267 Cod civil.

Or, această cerință a intimatului expusă în referință, referitor la faptul că capătul acțiunii privind încasarea sumelor de 100 000 de lei și de 113 965,4 de lei, este tardivă și neîntemeiată, de către Colegiul a fost apreciată ca neîntemeiată, deoarece conform încheierii Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 23 mai 2019 (vol. II, f.d. 5), prima instanță s-a expus referitor la excepția de tardivitate invocată de SRL „Dimtact-Agro”, respingând în acest sens cererea menționată, încheierea dată nefiind contestată de către participanții la proces.

Mai mult, cu referire la faptul că creanța bazată pe contractul de cesiune a creanței nr. 4 din 01 septembrie 2014 în sumă de 100 000 de lei și contractul de cesiune a creanței nr. 5 din 30 septembrie 2014 în sumă de 113965,40 de lei, nu sunt îmbunătățiri, instanța de apel a menționat că acesta este probată chiar prin poziția intimatului față de aceste cesiuni, deoarece în privința lor intimatul nici nu a invocat că reprezintă îmbunătățiri, ci a invocat numai termenul de prescripție, cerință care a fost respinsă de către instanța de fond.

Prin urmare, în condițiile în care pârâtul nu a invocat în fond careva argumente plauzibile privind netemeinicia acestor pretenții, Colegiul a concluzionat în vederea temeiniciei pretențiilor reclamantului privind încasarea din contul SRL „Dimtact-Agro” în beneficiul SRL „Galațanu Prod” a datoriei în sumă totală de 286356,45 de lei, ce reprezintă datoria de bază conform contractelor de cesiune a creanței.

Discutând temeinicia pretențiilor reclamantului privind încasarea sumei de 72691, 05 lei, apărută în urma executării obligațiilor contractului de locațiune încheiat între părți cu nr. 3 la 31 ianuarie 2015, Colegiul a ajuns la concluzia că reclamantul este îndreptățit a pretinde încasarea acestei sume de la pârât, menționând că creanța pretinsă este confirmată prin facturile anexate la materialele cauzei și anume factura seria și numărul DV 6874037 din 20 martie 2015, nr. JV 1312882 din 21 aprilie 2015, nr. JV 1312875 din 30 aprilie 2015, nr. JV 1312886 din 04 mai 2015 și nr. JJ 2554491 din 26 mai 2015, care are la bază o livrare concretă de bunuri și materiale de construcții către SRL „Dimtact-Agro”, care a recunoscut obligația prin contrasemnarea facturilor supra indicate.

La caz, Colegiul a considerat neîntemeiate argumentele pârâtului precum că reclamantul a efectuat reparație, deoarece SRL „Dimtact-Agro” nu a anexat la materialele cauzei vreun act de efectuare a lucrărilor, vreun contract de antrepriză, ce ar atesta că din bunurile livrate de apelant au fost efectuate concret pentru îmbunătățirea imobilului dat în locațiune, deci livrarea efectuată conform facturilor nr. DV 6874037 din 20 martie 2015, nr. JV 1312882 din 21 aprilie 2015, nr. JV 1312875 din 30 aprilie 2015, nr. JV 1312886 din 04 mai 2015 și nr. JJ 2554491 din 26 mai 2015, semnată de către intimată urmează a fi considerată o livrare de bunuri recepționate, însă neachitate și care urmează a fi achitată de către intimat.

Colegiul a specificat și faptul că chiar dacă livrările menționate sunt îmbunătățiri la bunul imobil, obiectul contractului de locațiune nr. 3 la 31 ianuarie 2015, așa cum a indicat instanța de fond, livrările respective oricum urmează a fi

achitate, deoarece au fost efectuate cu acordul și cu înștiințarea intimatului SRL „Dimtact-Agro”.

De altfel, instanța de apel a concluzionat că SRL „Galațanu Prod”, are dreptul absolut de a solicita restituirea sau contravaloarea îmbunătățirilor efectuate, deoarece acestea au fost efectuate cu acordul locatorului, SRL „Dimtact-Agro”, fapt confirmat prin semnarea și ștampilarea facturilor de livrare a bunurilor supra indicate, iar concluzia instanței de fond privind respingerea acestui capăt de cerere, este neîntemeiat.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiate și celelalte capete din acțiune, în cazul în care sunt subsecvente pretențiilor de bază.

La 24 aprilie 2020, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Dimtact-Agro” a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-au indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând totodată conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 23 ianuarie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 25 februarie 2020 (f.d. 142, Vol. II), care a fost recepționată de recurentă la 28 februarie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 152, Vol. II).

Astfel, recursul declarat la 24 aprilie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 29 mai 2020, prin scrisoarea de însoțire nr. 2rac-135/2020, Curtea Supremă de Justiție a expeditat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 185, Vol. II), or, până la data examinării recursului nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Dimtact-Agro”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Dimtact-Agro” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SRL „Dimtact-Agro”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dimtact-Agro”, împotriva deciziei din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat